

SADRŽAJ

Važne napomene izdavača	5
Poglavlje o Poslanikovoј medicini	7

I VRSTE BOLESTI

Vrste bolesti srca	9
Bolesti tijela	10
Dijeta / Higijena	11
Liječenje srca	11
Liječenje tijela	12
Stanja tijela	13
Funkcija liječnika	14
Liječenje	14
Prednost Poslanikove medicine u odnosu na liječničku	15
Podsticanje na liječenje i vezivanje uzroka s posljedicama	17
Značenje hadisa: Za svaku bolest ima lijek	18
Naredba liječenja, koje nije suprotno tevekkulu	19
Liječenje i ozdravljenje su dio kadera; odgovor džebrijama	20
Poslanikova praksa kod držanja dijete, smetnji u probavi, prejedanja, te praktična pravila pri jelu i piću	22
Uzrok fizičkih bolesti	22
Stepeni ishrane	23
Ima li u tijelu elementa vatre?	24
Argumenti onih koji tvrde da se vatra nalazi u tijelu	26
Pobijanje ovih argumenata	27
Poslanikove metode liječenja	28

II LIJEČENJE PRIRODNIM LIJEKOVIMA

Kako je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, liječio groznicu	31
Dvije vrste Poslanikovih poruka – svim ljudima i pojedincima	31
Hadis o groznici ograničen je na stanovnike Hidžaza	32
Uzroci groznice	32
Groznica liječi brojne bolesti	33

Galen priznaje da hladna voda ublažava groznicu	34
Mišljenje Er-Razija.....	34
Značenje hadisa: "Groznicu je od džehennemske žestine"	34
Značenje hadisa: "Pa je ugasite..."	35
Tumačenje riječi "ugasite je vodom"	35
Groznicu pomaže tijelu i srcu	37
Poslanikov način liječenja dijareje	40
Liječenje dijareje medom	40
Ljekovita svojstva meda.....	40
Korist od kontinuiranog uzimanja meda	43
Značenje riječi: "Allah je istinu kazao, a stomak tvog brata laže!"	43
"Med je lijek ljudima"	44
Poslanikov odnos prema kugi, te liječenju i zaštiti od te bolesti.....	44
Šta je kuga?.....	45
Simptomi kuge	46
Utjecaj džina na kugu i kako ga otkloniti.....	47
Zagađenost zraka jedan je od uzroka kuge	48
Zabrana ulaska i izlaska iz mjesta u kojem se pojavila kuga.....	50
Značenje zabrane izlaska.....	50
Zaraženi čovjek treba mirovati i ne smije putovati	50
Mudrost zabrane ulaska u zemlju u kojoj se pojavila epidemija.....	51
Suzbijanje sujevjerja i pogrešnog shvaćanja zaraze	52
Poslanikov način liječenja edema (vodene bolesti)	54
Liječenje edema kamiljom mokraćom	55
Mokraća jestivih životinja je čista	56
Kažnjavanje zločinca istom mjerom	56
Objedinjavanje kazni hadd i kisas	56
Kod višestrukih zločina oštrije su kazne.....	57
Kazna se odnosi na sve odmetnike, ne samo na izvršioce	57
Planirano ubistvo se kažnjava šerijatskom kaznom (hadd)	57
Poslanikova praksa u liječenju rana.....	57
Kako je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, liječio uz pomoć meda, hidžame i kauterizacije.....	58
Liječenje poremećaja raspoloženja	59
Liječenje puštanjem krvi.....	60
Liječenje kauterizacijom	60
Liječenje hidžamom	60

Koristi hidžame.....	62
Hidžama je preporučena stanovnicima Hidžaza.....	63
Mjesta na kojima se radi hidžama	64
Razilaženje liječnika u vezi sa hidžamom na zatiljku.....	65
Nastavak govora o mjestima na kojima se radi hidžama.....	66
U koje vrijeme je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, prakticirao hidžamu.....	66
Štetno je raditi hidžamu na sit stomak.....	68
Kojeg dana u sedmici treba raditi hidžamu	68
Postaću je dozvoljeno činiti hidžamu; neslaganje oko kvarenja posta	70
Dozvoljeno je hidžamom sticati zaradu.....	71
Poslanikov primjer kauterizacije i punkcije vena.....	71
Poslanikov način liječenja epilepsije	74
Postojanje opsjednutosti.....	75
Liječenje epilepsije opsjednutosti.....	76
Kako je Ibn Tejmije liječio opsjednutost.....	77
Epilepsija uzrokovana lošim tjelesnim izlučevinama	79
Žena koja se spominje u hadisu imala je ovu vrstu epilepsije	79
Dozvoljeno je odreći se liječenja	79
Poslanikova praksa u liječenju išijasa	80
Poslanikova praksa u liječenju konstipacije	82
Koje je značenje pojačanja.....	83
Mekkanska sena.....	83
Poslanikov način liječenja svraba i vaški	85
Propis o oblačenju svile.....	85
Koristi svile	87
Podjela odjeće prema toplini	87
Razlog zabrane svile	88
Poslanikova praksa u liječenju upale pluća	90
Kažnjavanje krivca istom mjerom	93
Poslanikova praksa u liječenju glavobolje i migrene	94
Uzroci glavobolje.....	94
Uzrok migrene	95
Povez oko glave smiruje bol.....	96

Liječenje glavobolje.....	96
Hana je ograničen lijek.....	96
Koristi i priroda kne.....	97
Poslanik je pacijente liječio njihovom omiljenom hranom i pićem i nije ih prisiljavao da jedu	99
Hranjenje pacijenta silom.....	100
Značenje hadisa: Allah ih hrani i poji.....	100
Neprekidni post Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem	102
Poslanikov način liječenja upale grla oralnim putem	102
Liječenje grlobolje ubacivanjem aloje ušmrkavanjem	103
Poslanikova praksa liječenja bolesti srca.....	104
Liječenje srčanih oboljenja hurmama.....	104
Ljekovita svojstva hurmi	105
Lokalni lijekovi.....	106
Smisao sedam hurmi.....	106
Da bi lijek djelovao, treba vjerovati u izlječenje	108
Kako je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, neutralizirao štetne posljedice raznih vrsta hrane i voća.....	109
Poslanikova praksa liječenja djetom	110
Pacijentu se može dati malo hrane za kojom čezne	112
Poslanikova praksa liječenja konjuktivitisa mirovanjem, i specijalnom djetom	114
Šta je konjuktivitis?	114
Uzrok konjuktivitisa	114
Apstinencija od seksa zbog konjuktivitisa	115
Liječenje konjuktivitisa	116
Poslanikova praksa liječenja katalepsije.....	117
Kako je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, postupao sa hranom koju su zatrovale muhe i njegove smjernice u otklanjanju štetnih toksina	118
Ako muha upadne (ugine) u tečnost, neće je učiniti nečistom	118
Korist zagnjurivanja muhe	119
Poslanikov način liječenja bubuljica.....	120
Poslanikov način liječenja oteklina i osipa probijanjem kože	120

Poslanikova praksa liječenja pacijenata ohrabivanjem i bodrenjem	122
Poslanikova praksa liječenja sredstvima na koje je tijelo naviklo ...	124
Poslanikova praksa hranjenja bolesnika najblažom hranom na koju je navikao	125
Koristi telbine.....	126
Zašto telbina ublažava tugu	127
Poslanikova praksa liječenja trovanja kojem je bio izložen u Hajberu od Jevreja	128
Otrov se liječi purgativom i protivotrovima.....	129
Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je umro uslijed trovanja	130
Poslanikova praksa liječenja od sihra koji su mu podmetnuli Jevreji	130
Liječenje sihra	131
Čišćenje mjesta do kojeg je stigao sihr.....	131
Liječenje sihra zikrom i ajetima	132
Poslanikov način čišćenja kroz povraćanje.....	134
Načini čišćenja	134
Vrste povraćanja	134
Uzroci povraćanja.....	135
Psihički poremećaji mogu uzrokovati povraćanje	135
Priča o lančanoj reakciji.....	136
Najbolje mjesto i vrijeme za povraćanje i proljev.....	136
Način uklanjanja tjelesnih tekućina.....	136
Koristi povraćanja.....	137
Kada treba izazvati povraćanje.....	137
Ko treba izbjegavati povraćanje	137
Štetnost povraćanja nakon pretjeranog obroka.....	137
Najbolje vrijeme i način izazivanja povraćanja.....	137
Kako je Poslanik upućivao na najbolje liječnike.....	138
Treba tražiti najboljeg stručnjaka u svakoj djelatnosti	138
Značenje riječi “spustio je bolest i lijek”	139
Kao što je stvorio bolest, Uzvišeni je dao i olakšanje.....	140
Poslanikova praksa zahtijevanja naknade od nekvalificiranih liječnika	141
Lingvističko značenje riječi medicina.....	141
Obavezna kompenzacija za bavljenje medicinom bez znanja	144

Kategorije liječnika kada su u pitanju profesionalne pogreške	144
Druga kategorija	145
Treća kategorija	146
Četvrta kategorija	146
Peta kategorija	146
Koga obuhvaća naziv 'liječnik'	147
Pravila medicinskog tretmana	147
Liječnik treba biti siguran da tretman neće dovesti do pogoršanja bolesti	148
Treba izabrati lakši način liječenja	148
Liječnik treba poznavati bolesti srca	149
Patološko stanje	149
Odabir najlakšeg lijeka	150
Kako će liječnik postupiti kada više bolesti napadne tijelo	150

Poslanikova praksa prevencije prelaznih bolesti i nametanja

karantina	151
Šta je lepra	152
Zašto se lepra zove lavljom bolešću?	153
Razlog udaljavanja pacijenata oboljelih od tuberkuloze i lepre	153
Usaglašavanje navedenih hadisa s onima gdje se negira prijelaznost bolesti	153
Usklađivanje hadisa prema mišljenju Ibn Kutejbe	155

Poslanikova praksa zabrane liječenja zabranjenim stvarima .....

Nelogičnost liječenja zabranjenim stvarima	160
Liječenje zabranjenim stvarima vodi ka njihovoj upotrebi	161

Poslanikova uputa liječenja ušiju .....

Uši se liječe brijanjem glave i nanošenjem mehlema	163
Vrste brijanja glave	163
Upozorenje na poklanjanje prema nekom drugog mimo Allaha	164
Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je naredio ashabima da klanjaju sjedeći dok je on tako klanjao	165

III POSLANIKOVA PRAKSA LIJEČENJA DUHOVNIM, BOŽANSKIM SREDSTVIMA, JEDNOSTAVNIM I SLOŽENIM, TE PRIRODNIM LIJEKOVIMA

Poslanikova praksa liječenja uroka	169
Negiranje urokljivog oka	172

Odgovor onima koji negiraju urokljivo oko.....	173
Zavidnost je širi pojam od uroka	174
Liječenje žrtve uroka	175
Verzije Poslanikovih dova protiv uroka	175
Šta izgovara onaj koji se boji da će ureći nekoga	178
Liječenje od uroka	179
Pisanje ajeta i potapanje papira u vodu	179
Od urokljivca se traži da se opere zbog oboljelog	179
Mudrost pranja urokljivca	180
Zbog čega se urečena osoba treba prati vodom	180
Ne isticati ljepotu kako bi se zaštitilo od uroka	181
Rukja protiv uroka	182
Poslanikova praksa općeg liječenja Božanskom rukjom	182
Harmonizacija hadisa o rukji	183
Poslanikove upute o liječenju od otrovnog ugriza učenjem Fatihe	184
Koristi liječenja Kur'anom, a naročito Fatihom	185
Učenje Fatihe na vodu Zemzem zbog bolesti.....	187
Osoba koja uči rukju djeluje na pacijenta.....	187
Djelotvornost daha u liječenju bolesti.....	188
Poslanikova praksa iscjeljivanja uboda škorpije	189
Djelovanje sure El-Ihlas u liječenju otrovnog ugriza	190
Djelovanje sura zaštitnica u liječenju otrovnog ugriza.....	190
Korist liječenja otrovnog ugriza	191
Poslanikova praksa liječenja ekcema	194
Poslanikova praksa učenja rukje zbog zmijskog ujeda	195
Poslanikova uputa liječenja čireva i posjekotina rukjom	195
Tajna korištenja pijeska u ovoj rukji	196
Način primjene ove rukje.....	196
Da li može koristiti bilo koji pijesak, ili samo onaj iz Medine?.....	196
Poslanikova praksa općeg ublažavanja boli rukjom	198
Poslanikova uputa za ublažavanje nesreće	199
Kada se čovjek osvjedoči da pripada Allahu, to će mu otkloniti nevolju.....	199
Jedan od lijekova je gledanje u blagodati koje nam je Allah dao	200
Tješiti se gledanjem unesrećenih ljudi	200
Beznađe osnažuje nevolju	202

Gubitak nagrade za strpljivost je veći od same nesreće.....	202
Depresija veseli neprijatelja.....	202
Slast strpljenja i Kuća zahvalnosti.....	203
Ponašanje nakon nesreće određuje nagradu.....	203
Prinudna strpljivost.....	204
Najkorisniji lijek je voljeti ono što Allah voli	204
Uživanje u Allahovoj nagradi	205
Uzvišeni iskušava čovjeka kako bi ispitao njegovu strpljivost	205
Nevolja uništava loše osobine poput oholosti i bezosjećajnosti	205
Gorčina ovog i slast Budućeg svijeta.....	206
Poslanikova uputa ublažavanja nevolje, brige i tuge	207
Ljekovita svojstva navedenih dova	211
Način djelovanja ovih dova na spomenute bolesti.....	212
Koristi tevhida i pokajanja.....	213
Strasti su najteža bolest srca.....	214
Sadržaj Ibn Abbasovog hadisa	214
Efekti imena Živi i Onaj Koji svime upravlja	215
Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je dozivao Gospodara Džibrila, Mikaila i Israfila	215
Koristi dove "Allahu, želim Tvoju milost" i "Allah je moj Gospodar".....	216
Koristi dove: Ja sam Tvoj rob i sin Tvoga roba	217
Potvrđivanje sudbine i pravde u ovoj dovi.....	217
Zennunova dova.....	218
"Allahu, utječem Ti se od brige i tuge".....	219
Pokajanje i traženje oprosta	219
Utjecaj namaza na oslobađanje srca	220
Odgovor ljekarima koji tvrde da namaz nema ljekovito djelovanje..	220
Džihad kao način otklanjanja brige	221
Djelovanje riječi "la havle ve la kuvvete illa billah"	221
Poslanikov način liječenja straha i nesаницe.....	222
Dova koja se uči prilikom požara	223
Poslanikova praksa u vezi s očuvanjem zdravlja	224
Tijelo opstaje zahvaljujući toplini i vlažnosti	224
Značenje ajeta: "Jedite i pijte, ali ne pretjerujte."	224
Svrha liječenja jeste održavanje ravnoteže između topline i vlažnosti.....	225
Zdravlje je jedna od najvećih blagodati.....	226
Poslanikova briga o zdravlju.....	228

Poslanikova praksa prilikom jela i pića	228
Promjena ishrane.....	228
Ostavljanje hrane koju ne voli	228
Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je volio jesti prednju nogu .	229
Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je jeo meso vrata.....	229
Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je volio slatko i med.....	230
Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je jeo hljeb s mesom, lubenicom ili hurmama	230
Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je jeo voće	231

Kako je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, sjedio za sofrom.. 232

Ne treba jesti oslonjen.....	232
Tumačenje naslanjanja.....	232
Jedenje s tri prsta.....	233
Koje vrste hrane ne treba kombinirati	234
Uravnotežena ishrana	234
Preporučivao je večeru	234
Zabrana spavanja nakon večere	234
Ne piti uz jelo	235
Kada ne treba piti vodu.....	235
Poslanikovo piće	236
Koristi pića od meda.....	236
Koristi hladne vode	236
Je li hladna voda hranjiva?	236
Negacija nutritivnih svojstava vode	237
Koristi ustajale vode	238
Voda u mješinama i kofama ukusnija je od voda u zemljanim i keramičkim sudovima.....	238
Šta je 'slatki hladni' napitak?	239
Značenje riječi 'izravno sa vrela'.....	239
Pijenje stojeći	240
Štetnost pijenja stojeći	240
Pijenje uz tri predaha	241
Koristi pijenja u intervalima	241
Značenje riječi "hranjivije"	242
Štetnost ubrzanog pijenja.....	242
Koristi Bismille	243
Koja hrana je najbolja	243
Pokrivanje posuda i zatvaranje mješina.....	243
Zabranjeno je piti iz otvora mješine	244
Zabranjeno je piti iz napukle čaše.....	245

Štetnost puhanja u posudu	246
Koristi mlijeka	246
Razblaživanje vodom	247
Poslanikova briga o odjeći	248
Poslanikov dom	249
Poslanikovo ponašanje prilikom spavanja i ustajanja	249
Dvije vrste spavanja.....	250
Neprirodan način spavanja	250
Najbolji način spavanja	250
U kojem položaju ne treba spavati	251
Koristi umjerenog sna	251
Spavanje tokom dana	251
Štetnost jutarnjeg spavanja.....	252
Štetnost spavanja na suncu	252
Mudrost spavanja na desnom boku	253
Dova prije spavanja	253
Poslanikova uputa u stanju budnosti.....	255
Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, i sport.....	256
Svrha fizičkih aktivnosti.....	256
Koristi sporta	256
Vrijeme i vrste fizičkih aktivnosti.....	257
Duhovne vježbe	257
Korist namaza	257
Korist posta	258
Zdravstveni aspekti borbe na Allahovom putu	258
Poslanikova uputa u polnom odnosu	259
Svrha polnog odnosa.....	259
Koristi polnog odnosa	260
Poticanje na brak	260
Poticanje na ženidbu rotkinjama.....	262
Stvari koje se tiču predigre.....	263
Koristi kupanja i uzimanja abdesta nakon općenja	263
Koje vrijeme je pogodno za intimni odnos.....	264
Zašto su preporučene djevice.....	264
Najbolji položaj pri općenju	265
Najgora poza	266
Štetnost analnog odnosa	270
Vrste štetnog općenja.....	272
Najbolje vrijeme za intimni odnos	273

Poslanikova uputa u liječenju zaljubljenosti	273
Razlog razvoda Zejnebe bint Džahš	274
Zaljubljenost se može odagnati pomoću iskrenosti	276
Vrste ljubavi	278
Zaljubljenost nekada može biti jednostrana.....	279
Liječenje zaljubljenosti stupanjem u brak s voljenim	279
Drugi način liječenja.....	280
Upotreba drugih lijekova.....	281
Neutemeljenost hadisa o zaljubljenosti.....	282
Poslanikova uputa čuvanja zdravlja mirisanjem.....	284
Poslanikova praksa u očuvanju zdravlja očiju.....	286
Čuvanje zdravlja očiju pomoću surme	286
Koristi podvlačenja surme.....	287

**IV PROSTI LIJEKOVI I HRANA KOJU JE SPOMENUO
VJEROVJESNIK, SALLALLAHU ALEJHI VE SELLEM,
ALFABETSKIM REDOSLIJEDOM**

<i>Ismid (antimon) .....</i>	291	<i>Hurf (kres salata, grbica) .....</i>	308
<i>Utrudž (četrun, citrus) .....</i>	292	<i>Hulbe (piskavica) .....</i>	310
<i>Aruzz (riža) .....</i>	293	<i>Hubz (hljeb).....</i>	311
<i>Arz (Borova šišarka, ar. sanavber) .....</i>	294	<i>Hall (sirće).....</i>	313
<i>Izhir (mirisna žukva).....</i>	295	<i>Hilal (čačkalica).....</i>	314
<i>Bettih (lubenica).....</i>	295	<i>Duhn (mast) .....</i>	315
<i>Behh (nedozrele hurme) .....</i>	296	<i>Zerira (prašak kozlaca) .....</i>	316
<i>Busr (zelene hurme).....</i>	297	<i>Zubab (muhe) .....</i>	317
<i>Bejd (jaja) .....</i>	297	<i>Zeheb (zlato).....</i>	317
<i>Besal (crni luk).....</i>	298	<i>Rutab (svježe hurme) .....</i>	319
<i>Bazindžan (Plavi patlidžan).....</i>	300	<i>Rejhan (bosiljak) .....</i>	321
<i>Temr (suhe hurme) .....</i>	300	<i>Rumman (nar) .....</i>	323
<i>Tin (smokva) .....</i>	301	<i>Zejt (ulje).....</i>	324
<i>Telbina .....</i>	302	<i>Zubd (maslac) .....</i>	326
<i>Seldž (snijeg) .....</i>	302	<i>Zebib (suho grožđe) .....</i>	326
<i>Sum (bijeli luk) .....</i>	303	<i>Zendžebil (đumbir) .....</i>	327
<i>Serid (popara).....</i>	304	<i>Sena (mahunarka) .....</i>	328
<i>Džummar (srčika palme) .....</i>	305	<i>Seferdžel (dunje).....</i>	328
<i>Džubn (sir).....</i>	305	<i>Sivak (Misvak).....</i>	329
<i>Hinna (kna).....</i>	306	<i>Semn (maslo) .....</i>	332
<i>El-Habbetus-sevda (ćurekot, crno sjeme).....</i>	306	<i>Semek (riba).....</i>	332
<i>Harir (svila).....</i>	308	<i>Silk (repa; blitva).....</i>	334
		<i>Šuniz (ćurekot).....</i>	335

Šubrum (mlječika)	335	Fagija (Cvijet kne).....	354
Šeir (ječam)	336	Fidda (Srebro)	355
Ševva (pečeno meso)	336	Kur'an.....	358
Šahm (loj, salo).....	337	Kissa' (Krastavac)	359
Salat (namaz).....	338	Kust (Indijska aloja)	359
Sabr (strpljivost)	339	Kasabus-sukker (šećerna trska)	361
Sabir (aloja)	340	Kitab lil-huma (Zapis protiv groznice)	363
Savm (post).....	341	Kitab li'usril-vilade (Zapis zbog	
Dabb (bodljorepi gušter)	342	komplikacija pri porođaju)	364
Difda' (žaba)	342	Kitab lir-ruaf (Zapis protiv krvarenja iz	
Tib (parfem)	343	nosa)	365
Tin (glina, blato)	344	Zapis protiv lišajeva.....	365
Talh (banana, akacija).....	344	Zapis protiv išijasa	366
Tal' (zameci hurmi).....	345	Zapis protiv krvarenja iz vena	366
Ineb (grožđe).....	346	Zapis protiv zubobolje	366
Asel (med)	347	Zapis protiv otekline	366
Adžva (hurme adžva)	347	Kem'a (Tartuf, jelengljiva, gomoljika)	367
Anber (kit).....	348	Kebas (Drvo erak).....	371
Ud (indijsko alojino drvo)	349	Ketem (Kalina, mečkovac)	372
Ades (leća)	350	Kerm (Vinova loza)	374
Gajs (kiša)	351	Kerefes (Celer)	376
Fatihatul-Kitab (Sura El-Fatiha)	352	Kurras (poriluk)	377

Lahm (Meso)..... 377

Lahm ed-da'n (janjetina, ovčetina)...	379	Lahm el-gazal (Meso gazele)	383
Lahm el-maiz (Kozije meso)	379	Lahm ez-zabj (Meso antilope).....	383
Lahm el-džedj (Jaretina)	380	Lahm el-eranib (Zečje meso).....	383
Lahm el-bekar (Govedina)	380	Lahm himaril-vahš (Meso divljeg	
Lahm el-feres (Konjetina)	381	magarca)	384
Lahm el-džemel (Kamilje meso)	382	Luhum el-edžinne (Meso životinjskih	
Lahm ed-dabb (Meso bodljorepog		fetusa)	384
guštera).....	383	Lahm el-kadid (Suho meso)	385

Ptičije meso 386

Lahm ed-dedžadž (Kokošije meso) ...	386	Lahm el-kurki (Ždralovo meso)	387
Lahm ed-durradž (Meso lještarke,		Lahm el-asafir vel-kanabir (Meso	
šumske jarebice).....	387	vrabaca – ptica)	387
Lahm el-hadžel (Meso jarebice)	387	Lahm el-hamam (Golubije meso)	388
Lahm el-ivezz (Meso guske)	387	Lahm el-kata (Meso pjeskovitog	
Lahm el-batt (Meso patke)	387	tetrijeba)	389
Lahm el-hubara (Meso droplje)	387	Lahm es-sumana (Meso prepelice) ...	389

<i>El-Džerad (Skakavci)</i>	389	<i>Ma el-bahr (Morska voda)</i>	399
<i>Leben (Mlijeko)</i>	390	<i>Misk (Mošus)</i>	400
<i>Leben ed-da'n (Ovčije mlijeko)</i>	392	<i>Merzendžuš (Mažuran)</i>	401
<i>Leben el-ma'iz (Kozije mlijeko)</i>	392	<i>Milh (so)</i>	402
<i>Leben el-bekar (Kravlje mlijeko)</i>	393	<i>Nahl (Hurmina palma)</i>	403
<i>Leben el-ibil (Kamilje mlijeko)</i>	393	<i>Nerdžes (narcis)</i>	404
<i>Luban, kundur (Tamjan)</i>	393	<i>Nure (žitka smola)</i>	405
<i>Mā' (Voda)</i>	395	<i>Nebek (Lotosov plod)</i>	405
<i>Ma' es-seldž vel-bered (Snijeg i grad)</i>	397	<i>Hindba (cikorija, endivija)</i>	406
<i>Ma' el-abari vel-kuni (Voda bunara i</i>		<i>Vers (Indijski šafran)</i>	407
<i>podzemna voda)</i>	397	<i>Vesme (Brbovnik, indigo)</i>	408
<i>Ma' Zemzem (Voda Zemzem)</i>	398	<i>Jaktin (Tikva, bundeva)</i>	408
<i>Ma' en-Nil (Voda Nila)</i>	399		

V ZAKLJUČNA ZAPAŽANJA O MEDICINI

Medicinske preporuke Ibn Bahtejšua.....	413
Hipokratove preporuke	414
Preporuke Harisa b. Keledea i drugih	414
Ljekarski savjeti	415
Platonove preporuke	416
Preporuke El-Me'munovog ljekara	416
Hipokratov savjet	416
Galenov savjet	416
Četiri uzroka bolesti.....	416
Štetnost pretjeranog govora	416
Štetnost pretjeranog spavanja	417
Štetnost pretjeranog jela	417
Štetnost pretjeranog spolnog općenja	417
Zdrav spolni odnos	417
Dijeta.....	417
Galenovi savjeti	417
Opći savjeti	418
Vrijednost Poslanikove medicine.....	419
Karakteristične crte kršćana, jevreja i muslimana.....	421

